

Міністерство освіти і науки України
Маріупольський державний університет

**КАТАЛОГ ЕЛЕКТИВНИХ ДИСЦИПЛІН
ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 291 МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ, СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ
ТА РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ
ДРУГОГО (ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОГО) РІВНЯ**

Маріуполь – 2020

ДО УВАГИ КОРИСТУВАЧІВ КАТАЛОГУ

Каталог елективних дисциплін Маріупольського державного університету спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії другого (освітньо-професійного) рівня:

- є *систематизованим переліком* елективних дисциплін циклу професійної підготовки, які кафедри МДУ пропонують для освітньо-професійних програм підготовки здобувачів вищої освіти другого (освітньо-професійного) рівня за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії;
- є *свідченням спроможності кафедр МДУ* оперативно задовольнити освітні потреби здобувачів вищої освіти другого (освітньо-професійного) рівня для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями.

Змістовні модулі дисциплін, форми навчання, методи активізації пізнавальної активності здобувача вищої освіти другого (освітньо-професійного) рівня під час проведення аудиторних занять і організації СРС *спрямовані на формування базових компетентностей*.

Каталог складено з урахуванням діючих освітньо-професійних програм підготовки здобувачів вищої освіти другого (освітньо-професійного) рівня зі спеціальності.

У процесі роботи з каталогом звертаємо увагу на *позначки*, які дають уявлення про рівень навчально-методичного забезпечення викладання дисциплін:

***Авторський курс:** підготовлено навчальний посібник, навчально-методичний посібник або наукові публікації за темами; змістовні модулі пройшли експертизу і апробацію у наукових виданнях і на фахових зібраннях. Підготовлено мультимедійні лекції з окремих тем.

****Проведено змістовну експертизу програми з дисципліни;** підготовлено електронне навчально-методичне забезпечення аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Підготовлено мультимедійні лекції.

*****Дисципліна буде викладатися уперше;** розробляється програма і навчально-методичне забезпечення з урахуванням вітчизняних і зарубіжних навчально-методичних видань, а також авторських напрацювань. Окремі теми курсу базуються на наукових публікаціях авторів.

ДРУГИЙ (ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИЙ) РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

- **Кафедра міжнародних відносин та зовнішньої політики**

***Назва дисципліни: Медіа, комунікація та інформаційні війни.**

Опис змісту дисципліни: Інформаційне суспільство та медіа: взаємозв'язок площин; головні принципи новинного менеджменту; проблеми та тенденції розвитку сучасних медіа; медіа методи формування суспільної думки; четверта влада; роль медіа у міжнародній політиці та сучасних війнах; пропаганда як інформаційне втручання: засоби та сфери застосування; сучасні інформаційні війни: цілі, методи, наслідки, приклади; інформаційні війни та національна безпека; азові принципи та підходи до державної інформаційної політики.

Цільове призначення дисципліни: для спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти.

Рекомендований семестр: II

***Назва дисципліни: Близький Схід в міжнародних відносинах.**

Опис змісту дисципліни: Близький Схід: цивілізаційна характеристика. Політико-економічна та соціально-культурна характеристика регіону. Основні проблеми Близького Сходу. Військові конфлікти на території країн регіону. Внутрішні актори регіону. Зовнішні актори впливу на геополітичну ситуацію в регіоні. Арабська весна: зовнішні та внутрішні чинники державних переворотів. Громадянська війна в Сирії: внутрішні та зовнішні чинники. Основні тенденції розвитку країн регіону. Міграційна криза та її вплив на демографічний колапс в Європі.

Цільове призначення дисципліни: для спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти.

Рекомендований семестр: II

****Назва дисципліни: Міжурядові регіональні організації країн Чорноморсько-Середземноморського регіону.**

Опис змісту дисципліни: Інтеграційні процеси в Чорноморсько-Середземноморському регіоні. Центральноевропейська ініціатива. Організація чорноморської економічної співпраці. Співпраця на пострадянському просторі в форматі ОДЕР-ГУАМ. Вплив НАТО на регіон. Середземномор'є – регіон дуги нестабільності. Арабська весна: причини та передумови. Перспективи та проблеми розвитку регіону.

Цільове призначення дисципліни: для спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти.

Рекомендований семестр: II

***Назва дисципліни: Міграційні процеси та політика в Балто-Чорноморському регіоні.**

Опис змісту дисципліни: Поняття, види і напрямки європейських міграційних процесів; чинники, які визначають і сприяють європейській міграції; європейська міграційна криза

як виклик м'якої безпеки; міграційні тенденції в країнах Балтії та регіоні Чорного моря; основні причини та напрямки міжнародної трудової міграції в регіоні; динаміка змін міграційних процесів в країнах Балто-Чорноморського регіону; міграційна політика країн регіону; проблемні кейси міграційних процесів в Балто-Чорноморському регіоні; спільні та особливі риси міграційних процесів в країнах Балтії та регіону Чорного моря; вплив міграції на економіку країн регіону; особливі позиції країн регіону в спільній європейській міграційній політиці; шляхи подолання наслідків негативних тенденцій міграційних процесів в регіоні; особливості сучасних міграційних процесів в Україні.

Цільове призначення дисципліни: для спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти.

Рекомендований семестр: III

****Назва дисципліни: Релігійний фактор в міжнародних відносинах.**

Опис змісту дисципліни: Загальна характеристика світових релігій. Вплив світових релігій на міжнародні відносини. Хронологія та логіка розвитку релігійних проблем, а також фактори, які визначали їх характер; співвідношення дипломатії, релігії, політики, релігії та культури мислення сучасного дипломата.

Цільове призначення дисципліни: для спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти..

Рекомендований семестр: III

****Назва дисципліни: Роль НАТО в сучасному світі.**

Опис змісту дисципліни: Основні правові документи та структура Північноатлантичного альянсу. Роль НАТО в сучасному світі. Основні напрямки, форми і методи діяльності Північноатлантичного Альянсу в сучасних міжнародних відносинах.

Цільове призначення дисципліни: для спеціальностей «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти..

Рекомендований семестр: III

***Назва дисципліни: Етнополітична динаміка країн Балто-Чорноморського регіону.**

Опис змісту дисципліни: Теоретичні засади етнополітичних відносин.. Етнополітика країн Балто-Чорноморського регіону. Етнополітичні відносини в регіоні. Етнополітичний вимір сепаратистських тенденцій у регіоні та проблеми, пов'язані з невизнаними державами.

Цільове призначення дисципліни: для спеціальностей «Політологія» та «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти.

Рекомендований семестр: III

****Назва дисципліни: Фактор Балканського півострову в сучасних міжнародних відносинах.**

Опис змісту дисципліни: Балканський півострів як регіон підвищеної конфліктогенності. Країни Балканського півострову в епоху блокового протистояння. Системні перетворення в країнах Балканського півострову та євроатлантична інтеграція регіону. Політичний та соціально-економічний розвиток країн Балканського регіону на сучасному етапі. Балканська політика Європейського Союзу та США. Країни Балканського півострову в

зовнішній політиці Російської Федерації. Балканський вектор зовнішньої політики Туреччини. Балканський півострів у транзиті енергоресурсів. Греція у міжнародних відносинах: європейський і регіональний аспект. Турецька республіка у сучасних міжнародних відносинах.

Цільове призначення дисципліни: для спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти.

Рекомендований семестр: III

****Назва дисципліни: Ділове спілкування та етикет.**

Опис змісту дисципліни: Роль дипломатичного протоколу та етикету в міжнародному спілкуванні. Протокольні церемонії та заходи в дипломатичній практиці. Особливостей сучасної дипломатичної мови, ознайомлення із засадами міжнародної ввічливості.

Цільове призначення дисципліни: для спеціальностей «Політологія» та «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти.

Рекомендований семестр: III

***Назва дисципліни: Політика історичної пам'яті.**

Опис змісту дисципліни: Теоретичні питання політики пам'яті у системі суспільних наук. Форми, напрямки і структури політики пам'яті як засоби формування колективних уявлень про історичне минуле та інструменту впливу на ідентичність. Особливості історичної політики та комеморативних практик Західної Європи. Історична політика у Східній Європі.

Цільове призначення дисципліни: для спеціальностей «Політологія» та «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти.

Рекомендований семестр: III

***Назва дисципліни: Південно-Східний регіон України в умовах суспільно-політичної кризи.**

Опис змісту дисципліни: Методологічні засади дослідження феномену суспільно-політичної кризи на Південному Сході України як прояву цивілізаційного зламу. Концептуально-теоретичні підходи до вивчення феномену сепаратизму в контексті політичних процесів на Південному Сході України. Передумови кризи в Південно-Східному регіоні України: історичний, культурний, політичний та соціально-економічний аспекти. «Гібридна війна»: визначення та типологія проявів. Міжнародно-правова складова кризи на Південному Сході України. Гуманітарна складова кризи на Південному Сході України. Соціальна політика держави в умовах суспільно-політичної кризи. Вербальна символіка як фактор суспільно-політичної кризи в Україні. Шляхи та перспективи деокупації та реінтеграції окремих регіонів Донецької та Луганської областей України.

Цільове призначення дисципліни: для спеціальностей «Політологія» та «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти.

Рекомендований семестр: III

****Назва дисципліни: Енергетична безпека ЄС.**

Опис змісту дисципліни: Вступ. Мета та завдання курсу. Категоріальний апарат. Глобальна енергетична безпека в сучасній системі міжнародних відносин. Енергетична безпека ЄС як важлива складова європейської безпеки. Енергетична політика ЄС.

Цільове призначення дисципліни: для спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти.

Рекомендований семестр: III

***Назва дисципліни: Теорія та практика лобіювання.**

Опис змісту дисципліни: Концептуальні підходи до визначення лобізму. Визначення суб'єктів, об'єктів та предмету лобістської діяльності, їх класифікація. Плюралістичне та корпоративне лобіювання. Типологія та функції лобізму. Поняття «цивілізований», «міжнародний», «іноземний», «етнічний» лобізм. Основні методи та технології лобіювання. Правові моделі лобістської діяльності: англосаксонська та континентальна. Особливості регулювання та тенденції функціонування лобі-діяльності в США. Лобізм у Європейському Союзі: правовий та практичний аспект. Особливості становлення інституту лобізму в Україні. Міжнародний лобізм: проблема визначення поняття. Лобі-групи в міжнародних відносинах. Транснаціональні інтереси підприємницьких кіл і їх вплив на зовнішню політику держави. Зовнішньополітичні інтереси етнічних спільнот і способи їх реалізації. Роль політичних партій у формуванні зовнішньополітичного курсу держави. Міжнародні групи суспільних інтересів, особливості їх впливу на міжнародні відносини.

Цільове призначення дисципліни: для спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти.

Рекомендований семестр: III

*****Назва дисципліни: Гендерна політика в міжнародних відносинах**

Опис змісту дисципліни: Гендерні проблеми провідних країн світу. Гендерна політика в українському суспільстві: формування та реалізація. Методи та підходи до вирішення гендерних проблем із урахуванням досвіду зарубіжних країн.

Цільове призначення дисципліни: для спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти.

Рекомендований семестр: III